

خان احمد خان اسفندیاری بالاوند

به روایت اسناد

تألیف:

هادی اسفندیاری

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سرشناسه	: اسفندیاری هادی، ۱۳۴۱
عنوان و نام پدیدآور	: خان احمدخان اسفندیاری بالاوند به روایت اسناد/ تألیف: هادی اسفندیاری
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	: ۱۰۸ ص.
شابک	: ۵ - ۷۴۵ - ۲۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: اسفندیاری، احمد، ۱۳۸۰ - ۱۳۵۱
موضوع	: بالاوند - ایلات و عشایر - ایران - لرستان
موضوع	: Balavand (Iranian people)- Nomads- Iran- Lorestan
موضوع	: ایران - تاریخ - پهلوی - اسناد Iran - History - Pahlavi - Sources
رده‌بندی کنگره	: DSP ۱۲۰۰
رده‌بندی دیویی	: ۹۵۵ - ۰۸۲۲ - ۹۲
شماره کتابخانه ملی	: ۵ ۹۶۸۵

خان احمدخان اسفندیاری بالاوند به روایت اسناد

تألیف: هادی اسفندیاری

ناشر: انتشارات آرون

ویراستار: خواجه دهی

چاپ اول: ۱۳۹۸

چاپ صدف: ۱۲۰۰ نسخه

۲۵۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری،

نرسیده به خیابان منیری جاوید، پلاک ۱۰۵، واحد ۳ تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

ایمیل: Arvannashr@yahoo.com وبسایت: www.Arvannashr.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۷.....	پیشگفتار
۹.....	بخش اول: فصل یکم
۱۲.....	خان احمدخان اسفندیاری
۱۸.....	حاج علی رزم آرا
۱۹.....	شرح مختصری از زندگی رزم آرا
۲۲.....	رزم آرا و اقدامات او در منطقه زردلان بالاوند
۲۳.....	سند شماره ۱
۲۵.....	سند شماره ۲: تعقیب اشرار غارت کنندگان اموال داجیه
۲۷.....	سند شماره ۵: راپورت نائب الحکومه جلالوند
۲۹.....	سند شماره ۶: خدمت مقام محترم تیپ کرمانشاهان
۳۱.....	سند شماره ۷: خان احمدخان اسفندیاری
۳۳.....	سند شماره ۸: خان احمدخان اسفندیاری
۳۵.....	سند شماره ۹: مأموریت رزم آرا در کوه دشت
۳۷.....	سند شماره ۱۰
۳۹.....	سند شماره ۱۱: اعلان
۴۱.....	سند شماره ۱۲: خان احمدخان بالاوند
۴۵.....	سند شماره ۱۳
۴۷.....	سند شماره ۱۴: دستور عملیاتی
۵۰.....	سند شماره ۱۵: متحدالمال
۵۴.....	منابع و مأخذ فصل یکم

۵۵.....	فصل دوم.....
۵۹.....	سند شماره ۱۶: غارت اموال رعایای دیزگران و هرسم
۶۱.....	سرکوبی اشراړ همیوند (احمدوند)
۶۱.....	متن سند شماره ۱۷: خان احمدخان اسفندیاری
۶۳.....	سند شماره ۱۸: محل صدور قرارگاه گره بان
۶۳.....	سند شماره ۱۹: اطلاعیه
۶۵.....	سند شماره ۲۰: خان احمدخان اسفندیاری
۶۷.....	سند شماره ۲۱: متن سند به شماره ۳۵۴۷
۶۹.....	سند شماره ۲۲: وزارت جنگ، لشکر ۱۲ کرمانشاهان
۷۱.....	آقای خان: احمدخان بالاوند
۷۳.....	سند شماره ۲۴:
۷۵.....	سند شماره ۲۵: خان احمد اسفندیاری
۷۷.....	سند شماره ۲۶: احمد اسفندیاری
۷۹.....	سند شماره ۲۷: آقای خان احمدخان اسفندیاری
۸۱.....	سند شماره ۲۸: نامه سپهبد مهرن ساهی به خان احمدخان اسفندیاری
۸۳.....	حادثه آذربایجان
۸۳.....	سند شماره ۲۹: تیپ مستقل کرمانشاه
۸۵.....	جنگ جهانی دوم تصرف کرمانشاهان توسط فوآ متفقین
۹۲.....	مختصری از زندگی تیمسار ابراهیم ارفع
۹۳.....	اسناد دریافت مدال‌های خان احمدخان اسفندیاری بالاوند
۹۳.....	سند شماره ۳۲:
۹۵.....	سند شماره ۳۳:
۹۷.....	سند شماره ۳۴:
۹۹.....	منابع و مآخذ فصل دوم

پیشگفتار

سپاس و ستایش خداوند بلندمرتبه را که به لطف و عنایت بی‌کران او توفیق تألیف و نگارش دیاب سرگذشت شادروان خان احمدخان اسفندیاری، بزرگ‌مردی نامدار، حاصل آمد. مجموعه پیش رو ادامه کتاب تاریخ ایل بالاوند اثر نگارنده است که با استناد به دستندات با ارائه بخشی اندک از اسناد روان‌خوانی شده از مجموع صدها برگ مدارک موجود در سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران مدیریت غرب کشور به شرح زیری خان احمدخان اسفندیاری پرداخته است.

وی از خوانین بلندآوازه ایل بالاوند بود که در راستا بالندگی ایل خود خدمات شایانی نمود. ایل بالاوند یکی از ایلات لک، ساکن در غرب کشور است که در منطقه زردلان و هلیلان اسکان دارد؛ و در بین سه استان کرمانشاه، لرستان و ایلام واقع گردیده. بالاوندها افزون بر کشاورزی به دام‌پروری هم اشتغال دارند مردمی شیعه‌مذهب و لک زبان هستند.

^۱ خان احمدخان اسفندیاری بالاوند در ایام تشکیلات سیاسی سنتی ایلات و عشایر و حتی به روزگار سلطه نظامیان و تخته قاپو^۲ نمودن طوایف کوچ رو، از شخصیت‌های بلامنازع منطقه وند شرقی بوده است و به‌صراحت اسناد موجود نه‌فقط در حوزه ایل بالاوند بلکه در ایلات همسایه که گستره‌ای از هلیلان تا کوه سفید در جوار شهر کرمانشاه را شامل می‌شده است. (سند شماره یک) و طوایف

^۱ - مقاله: برگی از تاریخ محمدعلی سلطانی.

^۲ - تخته قاپو: یکجا نشینی، اسکان دائمی عشایر.

زردلان، جلالوند و عثمانوند را دربر می‌گرفته (سند شماره چهار) سلطه ایلی و نظامی داشته است که برهه‌ای قابل توجه از اوضاع تاریخی و سیاسی ایلات وند را شامل می‌شود به همین منظور سازمان اسناد ملی ایران (مدیریت غرب کشور) بر اساس اسناد معتبر آن ایام که حاکی از لیاقت، کاردانی، شجاعت، تسلط و حس میهن‌دوستی شادروان خان احمدخان می‌باشد و مستند به اسناد مورد استناد و تصویری از ایشان با سران عشایر غرب کشور که به‌منظور ملاقات با پهلوی دوم در تهران حضور یافته و در کاخ سعدآباد عکس‌های یادگار برداشته‌اند، در مقاله‌ای با عنوان «اسناد منتشر نشده از سیاست‌های نظامی رزم‌آرا در جنوب غرب کشور» کرمانشاه - لرستان با اقتباس از منابع لازم تنظیم نموده‌اند که مطلبی ارزشمند و قابل استفاده در زمینه مسائل عشایری غرب کشور و به‌ویژه موقعیت ایلی و سیاسی و اجتماعی و نظامی، خان احمدخان است.

امید است در صیانت و پاسداری از نام نیک گذشتگان به‌منظور معرفی بزرگ‌مردی خدمتگزار در عرصه ایل، اقدام ادای دین کرده باشیم و در آینده بتوانیم سرگذشت دیگر بزرگان ایل کهن‌سال بالاوند را مکتوب نمایم.

هانی اسفندیاری ۹۸/۷/۲۷